

Læsevejlederens rolle

Af Johanne Sand-Nielsen

“Giv en mand en fisk, og han er mæt i dag. Lær ham at fiske, og han er også mæt i morgen.”

Sådan siger et gammelt kinesisk ordsprog, og det drejer sig i sin kerne om at hjælpe mennesker til at hjælpe sig selv. I stedet for at gå direkte på opgaven med eleven kan læsevejlederen spørge sig selv: Hvordan giver jeg mine kolleger handlekompetencer? Hvordan kan min faglige viden bringes i spil, så den hjælper læreren til at hjælpe eleven? Det kræver, at læsevejlederens arbejde organiseres, så det er muligt at arbejde systematisk ind i skolens årshjul og organisering af skoleåret. Det kræver også et tæt samarbejde med den pædagogiske leder.

Min opgave har været at give lærerne overblik og indblik via læsekonferencen. På dette årlige møde, som er baseret på alt det data, vi har (fra test til hverdagsviden), præsenteres et overblik over det faglige læsestandpunkt for alle elever i en klasse og den betydning, det har for elevernes muligheder for at læse aldersvarende tekster i de forskellige fag. Det giver lærerteamet et udgangspunkt for det videre samarbejde om differentiering og om læsning som tværfaglig kompetence.

Det er læringsrummet. vi får et overblik over; hvilke elever er i læsevanskeligheder og er der dygtige elever, der skal udfordres mere? Er der noget særligt på spil i en klasse eller hos en gruppe elever (læseforståelse, ordforråd, manglende strategier)? Her sættes ordblindes elevers udfordringer og behov ind i en sammenhæng, der giver mening for lærerteamet. Læsekonferencen danner grundlag for det videre samarbejde mellem lærere og læsevejleder. Min opgave har været at skabe en god proces med dansklæreren op til konferencen og i det hele taget skabe en conference, hvor testresultater bliver “oversat” og fortolket sammen med de lærere, der kender eleverne, så de kan bruges fremadrettet ind i undervisningen. Mit mål har været, at den viden jeg, som læsevejleder, har – skal ud til dem, der er mest sammen med eleverne.

Læsevejlederens rolle i løbet af skoleåret:

- vejlede lærerne i testning af hele klasser
- udrede og teste enkeltelever, herunder ordblindetesten
- sparring og kompetenceudvikling af dansklærere i forhold til analyse af test, fortolkning af data
- at tilrettelægge et møde, hvor faglærerne byder ind og fortolker data i forhold til deres fag
- at skabe mest muligt overblik for alle, inkl. ledelsen, så den viden vi har om en klasse sættes ind i større sammenhæng (et indsatsområde eller skolens læsehandleplan)
- at være mødeleder og referent og samle op på aftaler

På baggrund af årets læsekonferencerne, tegner der sig et større billede af, hvad man som hovedtrin eller hel skole har brug for. I vores tilfælde var det: faglig læsning og forståelsesstrategier ind i fagenes tekster, kendskab til ordblindhed og til brugen af LST, ordforrådets betydning for læseforståelsen, et fælles sprog om læsning og hvad god læseundervisning er på de forskellige klassetrin. Viden om disse områder er gået fra at være dansklærerens område til teamets fælles ansvar, i og med vi har sat fokus på dem i små kurser og i vores læseband.

Min rolle:

- Omsætte den fælles viden fra læsekonferencerne og lærerens evalueringer heraf til små oplæg eller aktionslæringsforløb
- Planlægge læsebånd med skiftende fokus og med skiftende faglærere som tovholdere
- Undervise ordblinde elever på små hold
- Vejlede lærerteams i LST i deres fag/perioder med co-teaching
- Udarbejde læsehandleplan, herunder testplan
- Vejlede faglærere i faglig læsning i deres fag
- Co-teaching og samarbejde med matematiklærere
- Iværksætte løbende evalueringer og efterfølgende justeringer

Min tid udnyttes optimalt, når min skoleleder skaber den struktur, jeg skal arbejde i og samarbejde med kolleger i. Når der plottes møder, oplæg, undervisning ind i skolen kalender fra ledelsen, kan jeg bruge min tid på at være læsefaglig vejleder.

Når jeg har været i stand til at bevæge mig fra at se på testresultater fra en enkelt klasse, til et helt hovedtrin eller en hel skole og koble det sammen med feedback og evalueringer fra lærerne til brugbar kompetenceudvikling – så skyldes det kontinuerlig faglig sparring med konsulenten og min leder. Det fælles arbejdsrum, hvor vi har set på opgaverne med hver vores faglighed, har styrket min position som vejleder.